Nr 462. **Kraków, Czwartek 8 Października 1908.** **Rok XXVII.**

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt.

Prenumerata wynosi:

	rocznie:	półrocznie:	kwartalnie:	miesięcznie:
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką pocztową	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 hal.
z dwurazową „ „	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
w państwie niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACYI „NOWEJ REFORMY“ w Krakowie.
Adres Redakcyi i Administracyi: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Kilińskiego 2 i w BIURZE PLOHNA ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

ZAMIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; MIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. — Handel J. Ekiera, ul. Karmelicka 18.

ZAMIEJSCOWĄ PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmują: We LWOWIE Biura dzienników: Ludwik Plohn, ul. Karola Ludwika 11. — S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W PRZEMYŚLU Beszeles. — W JAROSŁAWIU A. Amster. — W WIEDNIU: Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu) — A. Oppelik. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W PARYŻU Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeu Rue Rougemont 14.

OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — NADESŁANE po 60 h. od wiersza za każdy raz.

GŁOSY PUBLICZNE po 2 Kor. od wiersza. Układ tabelaryczny cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.

ZAŁĄCZNIKI do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 K. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 K. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Niebezpieczeństwo wojny.

(Telegr. „Nowej Reformy“)

Mobilizacya Turcyi.

Konstantynopol. Biuro koresp. donosi: Słychać, że ostatnia **Rada ministrów uchwaliła istotnie zarządzić częściową mobilizacyę.**

Frankfurt. „Frankfurter Zeitung“ donosi z Konstantynopola, że — jak słychać — ma być zarządzoną **częściowa mobilizacya redyfów w Macedonii.**

Konstantynopol. Wczorajsza popołudniowa **Rada ministrów uchwaliła mobilizacyę I, II i III korpusu,** ale dotyczące iradé się jeszcze nie pojawiło.

Konstantynopol. VI dywizya została przeniesiona z Naslic do Monastyru, a XVII z Saloniki do Seres.

Ochotnicy armeńscy.

Konstantynopol. Dzienniki armeńskie donoszą, że **komitet armeński ofiarował Porcie na wypadek wojny 40.000 ochotników.**

Zapał armii.

Konstantynopol. Oficyalny organ komitetu młodotureckiego wywodzi, że armia turecka jest dosyć silną, ażeby módz się mierzyć z Bułgaryą.

Usposobienie ludności.

Konstantynopol. Na murach meczetów pojawiły się proklamacye wzywające do wojny. Policya pozrywała je.

Konstantynopol. Około g. 3 po południu kilkuset Mahometańczyków, między tymi duchowni, pociągnęli pod Ildiz. W pierwszej chwili mówiono, że żądają oni wojny, później obiegały o tej demonstracyi rozmaite wersye. Także z prowincyi nadchodzą podobne wiadomości o demonstracyach.

Konstantynopol Bardzo liczny meeting przed ministerstwem wojny uchwalił, że Porta w obecnem położeniu ma wszystko podjąć w drodze dyplomatycznej, celem strzeżenia praw ojczyzny. Stanowczo ogólnie protestują przeciw zamiarom wojennym.

Stanowisko sułtana.

Paryż. Z Konstantynopola donoszą, że kierującym członkom komitetu młodotureckiego, usposobionym pokojowo, **udało się pozyskać sułtana dla pokoju** i dlatego sułtan ani onegdaj, ani wczoraj nie przyjął żadnego z wysokich generałów, którzy życzą sobie mobilizacyi.

Stanowisko Serbii.

Belgrad. Wczoraj wieczorem odbyła się w konaku królewskim wielka narada, na której — jak twierdzą — **miała zapaść decyzya co do wojny lub pokoju.** W naradzie tej wzięli udział oprócz króla, wojskowych i ministrów, także przywódcy wszystkich stronnictw. **Ogólnie twierdzą, że możliwość wojny jest wielką, jeżeli Austrya odmówi udziału w zamierzonym kongresie europejskim. — Wojsko jest zmobilizowane,** a także w kasach państwowych jest — jak twierdzą — dosyć gotówki. Oficerowie, zasądzeni za przestępstwa polityczne, zostali ułaskawieni i wczoraj wypuszczeni na wolność.

Stanowisko Grecyi.

Konstantynopol. Poselstwo greckie zaprzecza wiadomości, jakoby Grecya ofiarowała swe wojska z pomocą Turcyi.

Stanowisko Rosyi.

Petersburg. Według informacyj z ministerstwa spraw zagranicznych, Rosya w razie wojny zachowa neutralność.

Kombinacye.

Wiedeń. „Zeit“ w artykule p. t. „Możliwość wojny“ ostro występuje przeciw Serbii, która zachowuje się prowokująco i może wywołać wojnę, licząc na poparcie Turcyi w Czarnogórze. Pismo wywodzi, że armia serbska jest zdezorganizowaną i brak w niej zupełnie dyscypliny tak, że armii tej nie należy się obawiać. Armia turecka jest wprawdzie bardzo dzielną, ale Turcya nie ma pieniędzy na prowadzenie obecnie wojny. Artykuł kończy się zapewnieniem, że w Austro-Węgrzech wszystko jest przygotowane. Broń jest nabitą i potrzeba tylko nacisnąć kurek. Pierwszy strzał będzie jednakże końcem dynastyi Karageorgiewiczów.

Wiedeń. „Fremdenblatt“ dowiaduje się, że stanowisko miarodajnych kół w Konstantynopolu wobec nowo stworzonej sytuacyi na wschodzie jest spokojniejsze. Zdaje się, że w tych kołach nie myślą o możliwości komplikacyj wojennych, lecz raczej pokładają nadzieję w interwencyi mocarstw, od których oczekują, że strzedz będą praw Turcyi.

Zamach stanu na Krecie.

(Telegr. „N. Reformy“).

Londyn. B. Reutera donosi z Kanei: Wypadki na Bałkanie prawdopodobnie nie pozostaną tu bez wpływów. Jak z dobrego źródła słychać, **Kreteńczycy zamierzają dzisiaj urządzić zamach stanu na korzyść zjednoczenia Krety z Grecyą.**

Paryż. Agencya Havasa donosi z Aten: Depesze z Kanei zawiadamiają, iż **Kreteńczycy proklamowali zjednoczenie z Grecyą.**

Ateny. Agencya Havasa donosi: Wskutek zamachu stanu w Bułgaryi, **ludność kreteńska uchwaliła onegdaj proklamować przyłączenie Krety do Grecyi i wczoraj uchwałę tę przeprowadziła. Na całej wyspie instalowano władze greckie.** Tysiące Kreteńczyków przybywa z całego kraju do Kanei, aby wyrazić swe entuzyastyczne uczucia dla Grecyi.

Konstantynopol. Tutejsi Grecy wobec ogłoszenia niezawisłości Bułgaryi, podnoszą jako ekwiwalent ogłoszenie aneksyi Krety przez Grecyę.

Po aneksyi.

(Tel. „N. Reformy“).

Ogłoszenie aneksyi w Bośni.

Serajewo. Władze ogłosiły proklamacyę do mieszkańców Bośni i Hercegowiny równocześnie w całym kraju i także zakomunikowały ją wojsku. Szczególne uroczystości oficyalne się nie odbędą. Ludność miejska i wiejska przyjmuje proklamacyę spokojnie. Nie przyszło do żadnych demonstracyi.

Serajewo. Wczoraj po południu o godzinie trzeciej, zebrała się Rada miejska na nadzwyczajne uroczyste posiedzenie. Po przemowie burmistrza Kulovica, mahometanina, uchwalono wysłać telegram hołdowniczy do cesarza.

Serajewo. Wczoraj wieczorem dano 101 strzałów armatnich. Miasto było iluminowane. Na ulicach panował ożywiony ruch. Z wszystkich stron odchodzą hołdownicze depesze od gmin i korporacyi do cesarza i ministra wspólnego skarbu. W całym kraju panuje spokój.

Serajewo. Organ serbskich radykałów „Serbskaja Riecz“, oświadcza, iż nie wierzy w ogłoszoną aneksyę i pisze nadal o Austryi, jako o państwie sąsiedniem. Organ Chorwatów „Hrvatski Dnevnik“, wyszedł wczoraj z czerwoną obwódką. Wita on z entuzyazmem aneksyę, nazywa cesarza królem Chorwatów i wyraża mu podziękowanie za wcielenie Bośnii do monarchii.

Podróż następcy tronu do Bośni.

Praga. „Narodni Listy“ donoszą, że następca tronu arcyksiążę Franciszek Ferdynand wkrótce zwiedzi Bośnię i Hercegowinę.

Reformy w Bośni i Hercegowinie.

Wiedeń. Bośnia i Hercegowina otrzymają zupełnie świeżo zorganizowaną administracyę. Mianowicie system wojskowych szefów krajowych zostanie zniesiony, a zamianowany będzie namiestnik tak, jak w innych krajach Austryi. Siedzibą namiestnika będzie Sarajewo. Zakres działania bośniackiego rządu krajowego będzie odpowiadał zakresowi działania namiestnika. Zakres działania sekcyi bośniackiej we wspólnem ministerstwie skarbu, przydzielony będzie do kompetencyi namiestnictwa, które w przyszłości podlegać będzie ministerstwu spraw zagranicznych. Sejm bośniacki ma się zebrać jeszcze w roku jubileuszowym, z powodu czego wybory będą przyspieszone, aby otwarcie Sejmu mogło nastąpić jeszcze z dniem 2 grudnia. Namiestnikiem Bośni i Hercegowiny ma zostać hr. Jan Zichy.

Wyjaśnienia ministra Korytowskiego.

Wiedeń. O konferencyi dyrektorów banków wiedeńskich z ministrem Korytowskim donosi „N. Fr. Presse“, że minister skarbu podniósł na tej konferencyi konieczność aneksyi. Zaprowadzenie konstytucyi w Turcyi uczyniło aneksyę konieczną tem bardziej, że po przywróceniu konstytucyi w Turcyi, wyłoniły się obawy, iż Mahometańczycy mieszkający w Bośni, wyślą swoich delegatów do parlamentu tureckiego. Ta okoliczność, jakoteż wzgląd na propagandę wielko-serbską, były decydującemi. Rząd austro-węgierski porozumiał się z Włochami i Niemcami i uzyskał ich zgodę na swoje postępowanie. Także jest nadzieja, że można liczyć na zgodę innych mocarstw. Że Bułgarya teraz właśnie ogłosiła niezawisłość, jest tylko przypadkiem i rząd austro-węgierski był tem zdziwiony. Minister skarbu reasumując swoje wywody, zapewnił dyrektorów banków, że nie ma żadnego powodu do zaniepokojenia i nie należy się obawiać poważnych komplikacyj ani zawikłań wojennych.

Po oświadczeniu ministra Korytowskiego wywiązała się dłuższa dyskusya, w ciągu której poruszono rozmaite propozycye w sprawie podniesienia ekonomicznego Bośni i Hercegowiny.

Na końcu konferencyi zapewnił minister skarbu, że zgoda Rosyi, Niemiec i Włoch już nastąpiła.

Konferencya delegatów słowiańskich.

Budapeszt. Słowiańscy delegaci z Austryi zebrali się wczoraj wieczorem na wspólną naradę z chorwackimi delegatami Sejmu węgierskiego w sprawie bośniackiej.

Notyfikacya aneksyi.

Konstantynopol. Austro-węgierski ambasador mgr. Pallavicini wręczył Porcie notę następującej treści:

W r. 1879 zawarto konwencyę co do obsadzenia Sandżaku Nowobazarskiego. Od tego czasu sytuacya się zmieniła. W ciągu 30 lat Turcya mogła skupiać swe siły. Ruch polityczny w Turcyi daje nadzieję, że państwo otomańskie wzmocni się. Austro-Węgry dały dowód swoich życzliwych i pokojowych zamiarów, oświadczając, że monarchia nie chce zrobić użytku ze swego prawa utrzymania wojsk w Sandżaku. Austrya ma nadzieję, że Porcie obecnie uda się samej utrzymać tam porządek i załoga austryacko-węgierska otrzymała rozkaz opuszczenia Sandżaku. Przez ten doniosły czyn Austro-Węgry dały Turcyi dowód zaufania i szczerych przyjacielskich uczuć. Zarazem zadaje to kłam pogłoskom o ambicyach i zamiarach zaborczych Austryi.

Austro-Węgry spełniły misyę poruczoną im traktatem berlińskim w Bośni i Hercegowinie; sytuacya stworzona traktatem berlińskim w Bośni i Hercegowinie, umożliwiła Turcyi skoncentrować siły do strzeżenia swojej terytoryalnej integralności. Bośnia i Hercegowina dzięki silnej i dobrej austro-węgierskiej administracyi stanęły na wysokim stopniu materyalnej i duchowej kultury. Nadeszła chwila, w której przedsięwzięte dzieło ma być uwieńczone i w której tym prowincyom należy udzielić dobrodziejstwa rządów autonomicznych i konstytucyjnych. Austro-Węgry muszą jednakże czuwać, ażeby ten szlachetny zamiar przeprowadzić, sytuacyę obu prowincyj Bośni i Hercegowiny uregulować i uchronić przed niebezpieczeństwami, któreby mogły zagrozić stałości stosunków. Austro-Węgry stanęły więc wobec konieczności uwolnienia się z zastrzeżeń zawartych w konwencyi konstantynopolskiej, aby uzyskać swobodę działania w Bośni i Hercegowinie. Sądzą one, że stosunki między monarchią a Turcyą na podstawie nowej normalnej sytuacyi będą jak najserdeczniejsze.

Konstantynopol. Mimo iż wręczenie noty austro-węgierskiej w sprawie Bośni i Hercegowiny było przewidzianem, zjawienie austro-węgierskiego ambasadora Pallaviciniego wywołało w Porcie wielkie wrażenie. Główna treść noty i jej ton przyjazny dla Turcyi, były bardzo żywo omawiane. Wkrótce po ukończeniu obrad gabinetu nad notą, zjawili się dziennikarze tureccy, lecz odmówiono im podania treści noty i oświadczono, że obrady nad nią nie zostały jeszcze ukończone.

Konstantynopol. Dziennik „Tanin“ zamieszcza pogłoskę, że ambasador rosyjski Synowiew oświadczył onegdaj, iż odpowiednim ekwiwalentem dla Rosyi byłoby otwarcie Dardanelów, jednakże jest wątpliwem, czy ze względu na Anglię życzenie to będzie mogło być spełnione.

Paryż. Austro-węgierski ambasador hr. Khuevenhüller wręczył ministrowi spraw zagranicznych Pichonowi wczoraj popołudniu notę cyrkularną w sprawie opuszczenia sandżaku Nowobazarskiego i rozszerzenia zwierzchności cesarza Franciszka Józefa na Bośnię i Hercegowinę.

Petersburg. Austro-węgier. ambasador Berchtold wczoraj w ministerstwie spraw zagranicznych wręczył osobiście notę Austro-Węgier w sprawie Bośni i Hercegowiny i odbył dwie długie konferencye z pomocnikiem ministra spraw zagranicznych, Czarikowem.

Berlin. Z Petersburga donoszą, że według informacyj z ministerstwa spraw zagranicznych aneksya Bośni i Hercegowiny nie była tam niespodzianką, jednakże postąpienie Austro-Węgier wywołało tam wielkie niezadowolenie.

Stanowisko Turcyi.

Konstantynopol. Minister spraw zagranicznych oświadczył, że aneksya Bośni sprzeciwia się traktatowi berlińskiemu i że Porta zaprotestuje przeciw aneksyi, oraz zaproponuje przedłożenie tej sprawy na kongresie mocarstw.

Konstantynopol. Dziennik „Serveti“ wzywa ludność do bojkotowania towarów, okrętów i poczty austryackiej.

Stanowisko Czarnogóry.

Cetynia. Rząd książęcy wystosował do mocarstw, podpisanych na traktacie berlińskim, notę z oświadczeniem, że uważa aneksyę Bośni i Hercegowiny za pogwałcenie traktatu berlińskiego. Gdyby mocarstwa uznały aneksyę, Czarnogóra uważa się za zwolnioną od wszelkich zobowiązań, wypływających z traktatu berlińskiego.

Głosy prasy.

Paryż. „Eclair“ pisze: Przy wszystkich rokowaniach, jakie wyprzedziły obecne wypadki bałkańskie, Austro-Węgry okazały niezachwianą żywotność. Ich zręczna dyplomacya, za którą stoi dobra armia w rezerwie, stała na wysokości wielkich planów. Bar. Aerenthal w przeciągu kilku miesięcy dwa razy dokonał wielkich rzeczy. Daty 1878 i 1908 mogą cesarza napełnić dumą.

Londyn. Prasa angielska występuje znowu nadzwyczaj ostro przeciw Austryi. „Standard“ pisze, że aneksyę Bośnii i Hercegowiny można porównać tylko z podziałem Polski, lub interwencyą rosyjską na Węgrzech w r. 1849. Dalej donosi pismo, że gdyby się zebrał kongres dla uregulowania kwestyi bałkańskiej, to pewnem jest, że Austrya nie weźmie w nim udziału, choćby nawet pod warunkiem, że o sprawie bośniackiej nie będzie na tym kongresie mowy.

Budapeszt. Niektóre dzienniki donoszą, że w ciągu dnia wczoraj zego nastąpiła między cesarzem Franciszkiem Józefem a królem Edwardem wymiana depesz w sprawie Bośni.

Budapeszt. Komendant marynarki admirał Montecucoli, minister wojny Schönaich i wspólny minister skarbu Burian przybyli tu.

Konstantynopol. Gazeta „Tanin“ ogłasza interwiew z ambasadorem niemieckim Marshallem, który oświadcza, że Turcya przez postąpienie Austryi nic nie straciła.

Stanowisko Serbii.

(Telegr. „N. Reformy“).

Belgrad. B. kor. donosi: Wiadomości o Bośni i Hercegowinie wywołują tu ciągle największe wrażenie. Usposobienie większości ludności jest nadzwyczaj wzburzone. Przywódcy polityczni i dzienniki jednomyślnie występują za zajęciem energicznego stanowiska na rzecz serbskiej ludności w Bośni, a przeciw Austro-Węgrom, aby przez to spowodować interwencyę Europy. W kołach rządowych oświadczają, że zwołana na sobotę skupczyna rozwiąże definitywnie wszystkie kwestye. Jak dzienniki donoszą, nastąpi rekonstrukcya gabinetu w ten sposób, że nowy rząd miałby być utworzonym z członków wszystkich stronnictw politycznych. Przez to akcya rządu ma się oprzeć na jednomyślnem zaufaniu całego narodu. Jako przyszłego prezydenta gabinetu wymieniają Pasica.

Belgrad. Panuje tu wielkie naprężenie i wzburzenie z powodu aneksyi Bośni i Hercegowiny, a o podobnem wzburzeniu donoszą też z innych miejscowości kraju. Manifestanci oprócz okrzyków przeciw Austryi, śpiewają także pieśni rewolucyjne. W kołach nieprzychylnie usposobionych dla Karageorgewiczów twierdzą, że aneksya Bośni jest katastrofą narodową dla Serbii, co nigdyby nie nastąpiło za dynastyi Obrenowiczów.

Kolonia. „Koeln. Ztg.“ donosi z Belgradu, że demonstracye przeciw Austryi trwają dalej. Wczoraj przeciągały ulicami miasta dzieci szkolne i studenci i wznosiły okrzyki przeciw Austryi. Kilka dzienników wzywa do zachowania zimnej krwi i do spokoju.

Protest przeciw aneksyi.

Belgrad. Rząd serbski wystosował do mocarstw podpisanych na traktacie berlińskim energiczny protest przeciw wcieleniu Bośni i Hercegowiny do monarchii habsburskiej z prośbą o sprawiedliwość i ochronę ludności serbskiej. Serbia może tylko w przywróceniu pierwotnego stanowiska Bośni i Hercegowiny znaleść zupełne zadowolenie. Gdyby to było niemożliwem, żąda Serbia **odpowiedniego odszkodowania,** celem zabezpieczenia niezawisłości życia państwowego i warunków dla narodowego rozwoju ludu serbskiego.

Zwołanie Skupczyny.

Belgrad. Skupczyna, która miała się zebrać na nadzwyczajną sesyę dnia 14 października, została zwołaną na nadzwyczajną sesyę na 15 października.

Belgrad. Sobranie zostało zwołane celem załatwienia proklamacyi Bułgaryi królestwem.

Królestwo bułgarskie.

(Telegr. „N. Reformy“).

Sofia. W niedzielę ma nastąpić uroczysty wjazd króla Ferdynanda do Sofii.

Stanowisko Turcyi.

Paryż. Tutejszy ambasador Naum pasza wręczył ministrowi spraw zagranicznych Pichonowi **protest przeciw proklamacyi niezawisłości Bułgaryi.** W proteście tym Turcya prosi mocarstwa podpisane na traktacie berlińskim o zwołanie konferencyi celem przywrócenia legalnego porządku w Bułgaryi i Rumelii wschodniej. Porta ze względu na ogólny interes i jednomyślną potrzebę pokoju, **zaniechała użycia środków siły dla obrony swoich praw,** protestuje jednakże przeciwko naruszeniu traktatu berlińskiego i zastrzega sobie wszystkie prawa przyznane jej w tym traktacie.

Konstantynopol. „Ikdam“ donosi, że ambasador turecki w Londynie zaprotestował u sekretarza spraw zagranicznych Greya przeciw proklamacyi bułgarskiej.

Konstantynopol. W kołach kierujących tureckich wyrażają zgodne zapatrywanie, że Turcya powinna bezwarunkowo utrzymać pokój. Wskazują ogólnie, że Turcya nie interweniowała nawet przy połączeniu Wschodniej Rumelii z Bułgaryą i że to zjednoczenie stało się podstawą dalszego państwowego rozwoju Bułgaryi. Proklamacya niezawisłości jest objektywną, gdyż jest tylko zewnątrzną zmianą istniejących stosunków. Turcya powinna się ograniczyć na proteście dyplomatycznym.

Konstantynopol. Dziennik „Serveti“ radzi wypowiedzieć wojnę cłową Bułgaryi, a omawiając ogłoszenie niezawisłości wyraża się, że nie można się było spodziewać czego innego po narodzie, który wymordował większą część swoich mężów stanu.

Stanowisko mocarstw.

Sofia. Biuro koresp. donosi: Tutejszy zastępca angielski wręczył rządowi bułgarskiemu notę, w której oświadcza, że **rząd angielski nie może uznać Bułgaryi królestwem,** dopóki inne mocarstwa i **Turcya** swojego stanowiska nie objawią.

Kolonia. „Koeln. Ztg.“ wywodzi, że dla Niemiec królestwo bułgarskie na razie nie istnieje.

Sofia. Dotychczas nadeszła tylko jedna odpowiedź na notyfikacyę proklamacyi niezawisłości, mianowicie od Serbii. Odpowiedź ta zawiadamia, że Serbia zastosuje się do tego, co uczynią inne mocarstwa.

Głosy prasy.

Konstantynopol. Greckie pisma występują bardzo ostro przeciw Bułgaryi i przynoszą rozmaite fałszywe wiadomości. Między innemi donoszą, że przedwczoraj w nocy odbyła się długa narada wielkiego wezyra z ambasadorem angielskim, co nie odpowiada rzeczywistości.

Petersburg. „Nowoje Wremia“ potępia stanowczo proklamacyę niezawisłości Bułgaryi i powiada, że król Ferdynand jest zdrajcą słowiańszczyzny. — Także inne pisma ganią w sposób bardziej ostry, jak onegdaj, proklamowanie niezawisłości Bułgaryi.

Sytuacya.

(Telegr. „N. Reformy“).

Budapeszt. Pismo półurzędowe „Vitorul“, omawiając ostatnie zajścia na Bałkanach, zaznacza, że sytuacya jest skomplikowana z powodu ostatecznej aneksyi Rumelii i proklamacyi Bułgaryi królestwem, przyczem wyraża się w słowach, które mogą wywołać krytykę mocarstw. Zdaniem pisma, aneksya Bośni i Hercegowiny nie nadaje się do uproszczenia sytuacyi na Wschodzie. Chodzi teraz o zachowanie się Turcyi, czy ona wypowie wojnę, czy też zaczeka na kongres międzynarodowy. Pismo wskazuje w końcu na potrzebę zachowania stanowiska wyczekującego.

Porozumienie austro-bułgarskie.

Konstantynopol. Ponieważ Porta otrzymała równocześnie z wiadomością o zamierzonej proklamacyi królestwa, także wiadomość w sprawie aneksyi Bośnii i Hercegowiny, wywołało to w kołach tureckich przypuszczenie, że między Austro-Węgrami a Bułgaryą istniało porozumienie.

Konferencya mocarstw.

Berlin. Ambasador turecki odbył wczoraj kilkugodzinną konferencyę z podsekretarzem spraw zagranicznych Stemritzem. Po tej konferencyi obiegała pogłoska, że Anglia i Niemcy poruszą wspólnie myśl zwołania międzynarodowej konferencyi.

Konstantynopol. Rząd turecki oświadczył, że na wypadek, gdyby konferencya mocarstw europejskich odmówiła Turcyi satysfakcyi — **Turcya zrzuci na Europę odpowiedzialność za dalsze następstwa.**

Sprawa Dardanelów.

Londyn. „Standard“ twierdzi, że gdyby nastąpiło zebranie się kongresu mocarstw, Rosya zażąda na nim otwarcia Dardanelów dla okrętów wojennych.

Konstantynopol. Dziennik „Tanin“ ogłasza interwiew z ambasadorem austryackim Pallavicinim, który motywuje postępowanie Austryi w sprawie Bośni i Hercegowiny i przypomina krwawe ofiary poniesione przez Austryę w r. 1878 dla tych prowincyj.

Wiedeń. „Wiener Allg. Ztg.“ donosi z kół dyplomatycznych, że Rosya już przed kilku laty domagała się otwarcia Dardanelów dla okrętów wojennych i sprawę tę przedłożył królowi Edwardowi poseł rosyjski podczas bytności króla Edwarda w Kopenhadze w r. 1904, a obecnie uczynił to samo Izwolski. Król Edward miał oświadczyć, że obecnie sprawa zamknięcia Dardanelów dla okrętów wojennych nie ma dla Angli takiego znaczenia jak dawniej i Anglia nie sprzeciwia się otwarciu tej cieśniny.

Sprawa kolei oryentalnych.

Wiedeń. Rząd rosyjski przesłał już austryackiemu ministerstwu spraw zagranicznych memoryał w sprawie kolei oryentalnych. Rząd austryacki przystąpił w zupełności do propozycyj rosyjskich cara co do zbadania pretensyj Turcyi do prawa własności tej kolei.

Demonstracye w Turcyi.

Konstantynopol. Wczoraj po południu odbyły się manifestacye przed ambasadą angielską, francuską i rosyjską, oraz przed poselstwem greckiem, a także mała demonstracya przed agencyą bułgarską.

Zamordowanie greckiego następcy tronu?

Bukareszt. Prywatna depesza dziennika „Adverul“ donosi z Konstantynopola, że z Aten nadeszła wiadomość, jakoby następca tronu greckiego Konstantyn, został wczoraj na polu manewrów zamordowany czternastu pchnięciami sztyletu. Szczegółów, jako też potwierdzenia tej wiadomości, dotychczas brak.

Wiedeń. Wiedeńskie poselstwo tureckie oświadcza, że nic nie wie o rzekomem

zamordowaniu następcy tronu greckiego.

Petersburg. Minister spraw zagranicznych Izwolski powraca dziś do Petersburga.

Z Sejmu krajowego.

(Telefonem).

Lwów. Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu podczas obrad nad działalnością departamentu VI., pos. Trzecieski przy punkcie VI. o domach sierocych zalecał własny nasz rodzimy system opieki, wymagający więcej pracy niż kosztów i za przykład stawiał zakład św. Józefa w Krakowie i zakład w Pawlikowicach.

Rezolucyę VI. przyjęto.

Z kolei załatwił Sejm kilka ustaw o zmianach terytoryalnych.

Petycyę szeregu wydziałów powiatowych o zmianę par. 24 ust. o reprezentacyach powiatowych w tym kierunku, aby Rady powiatowe mogły samodzielnie zaciągać pożyczki do wysokości 40 proc. podatków bezpośrednich, przekazano Wydziałowi kraj. do zbadania.

Pos. Wrześniowski uzasadniał wniosek o utworzenie we Lwowie krajowej dyrekcyi kolejowej, którejby podlegały wszystkie linie kolejowe Galicyi. Wniosek odesłano do komisyi kolejowej.

Pos. Adam uzasadniał wniosek o zmianę ustawy o Radzie szkolnej z r. 1905. Twierdził on, że dążyć należy do niezawisłości szkolnictwa od ustawodawstwa centralnego i od ministerstwa oświaty. Zanim się to stanie, należy uczynić wszystko, aby wyczerpać te kompetencye, jakie nam w obecnym ustroju szkolnictwa przysługują. Ministerstwo nie pytało Sejmu o zdanie, wydając w lecie bieżącego roku rozporządzenie o nowych typach szkół średnich, choć jest rzeczą wątpliwą, czy chodzi tu o reformę gimnazyów, czy szkoły realnej, co do której powinienby przedtem Sejm wydać opinię.

Mowcy idzie o to, aby przez sam skład zapewnić Radzie szkolnej możliwą niezależność, aby wzmocnić w niej żywioł autonomiczny. — Wniosek mowcy ma na celu zapewnienie czynnikom, pochodzącym ze sfer nauczycielstwa, wpływu w Radzie szkolnej, a co się tyczy szczegółów, wniosek kładzie nacisk na rozwój szkolnictwa zawodowego i stwarza osobną sekcyę czwartą dla szkolnictwa przemysłowego i handlowego.

Wniosek ten przekazano komisyi szkolnej.

W dalszym ciągu posiedzenia kilkunastu posłów przedstawiło swe wnioski — głownie natury lokalnej, w pierwszem czytaniu.

Pos. Skołyszewski zamiast uzasadniać swój wniosek o pomnożenie etatu urzędników biura melioracyjnego, wystosował apel do wszystkich wnioskodawców, aby w możliwie najkrótszy sposób swe wnioski uzasadniali. Wobec olbrzymiej ich liczby najkrótsze umotywowanie mimowoli ma cechę obstrukcyi. (Oklaski).

Pos. Jahl motywował wniosek o utworzeniu w Jarosławiu szkoły technicznej dla mechaniki i elektrotechniki, na wzór t. zw. technicum, których jest cały szereg w Niemczech. Szkoła taka ma dostarczyć kierowników mniejszych zakładów przemysłowych i fabrycznych tudzież monterów do licznych już w naszym kraju elektrowni, gazowni, fabryk maszyn rolniczych i t. d. Mowca apelował do członków Koła polskiego i do Rady szkolnej o poparcie tej sprawy u władz centralnych, bo koszta takiej szkoły musiałby wziąć rząd na siebie.

Przy końcu posiedzenia komisarz rządowy hr. Łoś odpowiedział na interpelacyę pos. Battaglii w sprawie braku techników przy władzach politycznych w Galicyi. Hr. Łoś powiedział: Skutkiem nagłego i bardzo znacznego wzrostu funduszu, przeznaczonego w ostatnim czasie na roboty publiczne, a także wskutek znacznego rozwoju przemysłu w kraju już od lat kilku, a szczególnie w ostatnim czasie, daje się uczuwać dotkliwy brak sił technicznych w państwowej służbie technicznej. Ten to brak sprawia, że mimo znacznych wysiłków, ważne sprawy natury tak publicznej, jak prywatnej, często doznają zwłoki. Uwzględniając tę potrzebę, rząd w ustawie skarbowej na r. 1908 ustanowił od 1 października b. r. w służbie budowniczej 17 nowych posad etatowych od VII do IX klasy rangi. Nie chcę twierdzić, że liczba ta dla potrzeb kraju wystarczy. Dotacya wodna, przeznaczona na roboty regulacyjne na przestrzeni rzek wyłącznie państwowych, wzrosła w ostatnich latach o 63·9 prc., a w tym samym czasie wzrosły także roboty melioracyjne Wydziału krajowego, które również są traktowane w departamencie budowlanym w namiestnictwie z powodu rozpraw wodnych, rekursów i t. d. Dlatego namiestnictwo nie omieszka starać się o dalsze wydatne pomnożenie sił technicznych, o zapewnienie im awansu, korzystniejsze uregulowanie dodatku budowlanego i specyalizacyę sił technicznych.

Muszę jednak zwrócić uwagę, że brak kandydatów do służby administracyjnej, który tak dotkliwie przeszkadza należytemu funkcyonowaniu władz politycznych, występuje także w służbie technicznej. Wolnych posad etatowych w służbie technicznej jest 20, nadetatowych 7, w dziale urzędników przeznaczonych do robót regulacyjnych — 3, razem posad urzędniczych 30, a oprócz tego kilka posad dla ukończonych techników z poborami X kl. rangi, — razem zaś wpłynęło na wszystkie te posady ofert 7, a od inżynierów-mechaników 5.

Na tem ukończono obrady. Następne posiedzenie dziś o godzinie 10 rano.

TELEGRAMY

z dnia 8 października.

Petersburg. Według „Now. Wrem." minister marynarki Dikow ustąpi.

Reforma czasu pracy na kolejach.

Wiedeń. Jak „Fremdenblatt" się dowiaduje, odbywają się obecnie konferencye między ministerstwami, odnoszące się do sprawy zaprowadzenia 9-godzinnego czasu pracy w ruchu kolei państwowych.

Odwołanie nuncyusza z Wiednia.

Rzym. Nuncyusz papieski Granito di Belmonte przybył tutaj i przyjęty został przez papieża. Nuncyusz nie wróci więcej do Wiednia, skąd zostanie odwołanym.

Przed zwołaniem delegacyj.

Budapeszt. Po naradzie delegatów austryackich jest już pewnem, że prezydentem delegacyi austryackiej będzie członek Izby panów Madeyski — wiceprezesem Fuchs.

Budapeszt. Członkowie węgierskiej delegacyi zebrali się wczoraj popołudniu na konferencyi i nominowali na prezydenta delegacyi hr. Zichy'ego, na wiceprezydenta Barabasza a na przewodniczącego komisyi spraw zagranicznych Szella.

Strajk ogólny w Budapeszcie.

Budapeszt. Dzisiaj ma być urządzony **strajk ogólny**, wywołany agitacyą partyi socyalistycznej, jako protest przeciw pluralnemu prawu głosowania.

Epidemia cholery.

Wilno. Pet. Ag. tel. donosi: Zdarzył się tu pierwszy wypadek cholery.

Petersburg. Pet. Ag. tel. donosi: W ciągu ostatniej doby zachorowało w okolicach podmiejskich 16 osób, zmarła 1; w gubernii zachorowało 17 osób, zmarło 5.

Strajk w uniwersytecie petersburskim.

Petersburg. Rada uniwersytecka, która otrzymała od ministra oświaty nakaz rozpoczęcia wykładów mimo strajku studentów, oświadczyła ponownie, że dalsze wykłady są zupełnie niemożliwe.

Trzęsienie ziemi.

Jak to już wczoraj ogłaszaliśmy w telegramach, w nocy z wtorku na środę koło godziny 11 odczuto we Lwowie i Galicyi wschodniej dosyć silne trzęsienie ziemi. Aczkolwiek dotychczas nie ma jeszcze dokładniejszych relacyj o rozmiarach tego trzęsienia, zdaje się przecież, że nigdzie nie wyrządziło ono większych szkód.

Trzęsienie odczute we Lwowie, zarejestrował sejsmograf tamtejszego obserwatoryum politechniki. Mianowicie — jak nam ze Lwowa telefonują — sejsmograf wskazał, że trzęsienie to nie było wprawdzie lokalne, ale w każdym razie pochodziło od bardzo blizkiego centrum, którego odległość nie przenosi 500 km. Początek trzęsienia był o godz. 10 m. 41 s. 4 (czasu środkowo-europejskiego), wychylenie maksymalne wahadła, wynoszące 40 mm., zaszło w kilka sekund później, poczem wahania coraz mniejsze trwały jeszcze przez 28 minut. O godzinie 2 m. 14 s. 47 wahania rozpoczęły się na nowo; były one znacznie słabsze, z największą amplitudą 4 mm. i trwały z górą pół godziny. Słabe te wahania mogły dać się uczuć naturalnie tylko tylko na przyrządzie.

(Telegr. „Nowej Reformy".)

Lwów. Według nadchodzących tu relacyj, onegdajsze trzęsienie ziemi odczuto w Zaleszczykach, Skałacie, Grzymałowie, Monasterzyskach, Horodence, Serecie, Złoczowie, Brodach, Tarnopolu, Podwołoczyskach, Zborowie, Jeziernej, Czerniowcach i okolicy. Z niektórych miejscowości donoszą o zarysowaniu się domów.

Czerniowce. Nocy poprzedniej o godzinie 11 minut 25, dało się tu uczuć trzęsienie ziemi, trwające 3 — 4 sekund. Trzęsienie nie wyrządziło szkód.

Wiedeń. Aparaty seismograficzne centralnego zakładu meteorologicznego zaznaczyły onegdaj wieczorem trzęsienie ziemi w oddaleniu około 800 klm. Początek był o godz. 10 min. 41 sek. 39 wieczorem.

Budapeszt. W kilku miejscowościach na prowincyi, odczuto poprzedniej nocy o g. 10 m. 45 s. 15 trzęsienie ziemi. Kilka domów zarysowało się, zresztą trzęsienie nie wyrządziło żadnej szkody.

Bukareszt. Prawie w całym kraju było onegdaj o północy dosyć silne trzęsienie, trwające 10 sekund.

Kronika.

Dziś:

Kraków, czwartek 8 października.

Kalendarzyk kościelny: Laurencyi i Pelagii pokutn.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 5 m. 53, zachód o godz. 5 min. 03: długość dnia godzin 11 min. 10.

Teatr miejski w Krakowie: „Sposób na żony".

Teatr ludowy: zamknięty.

Teatr miejski we Lwowie: „Cyganerya" (występ Didura).

Z sali koncertowej. Zapowiedziany na poniedziałek koncert dra Konrada Zawiłowskiego obudził żywe zainteresowanie, jak świadczy zupełne wyczerpanie niektórych kategoryj miejsc w dotychczasowej rozprzedaży. Jak zawsze, występuje artysta z olśniewającym programem pieśniowym, w którym są same nowalie dla Krakowa autorów takich, jak R. Strauss, Hugo Wolf, Brahms, z polskich zaś Ludomir Różycki i Mieczysław Karłowicz. Ulegając życzeniom, wyrażonym po dawniejszych koncertach, ułożył dr Zawiłowski drugą część koncertu z fragmentów oper, nigdy dotąd w Krakowie niewykonywanych. — Pozostałe jeszcze bilety sprzedaje księgarnia S. A. Krzyżanowskiego.

Z „Sokoła". Uchwałą Wydz. „Sokoła" z dnia 18 września b. r., uznano ćwiczenia w strzelaniu za obowiązkowe. Wobec tego Wydział wzywa członków w imię solidarności sokolej do poddania się tej uchwale i oddania 50 strzałów w sezonie bieżącym na strzelnicy „Sokoła". Strzelnica otwarta jest od godziny 9-ej wieczorem we wtorki i czwartki.

Teatr ludowy rozpoczyna w sobotę 10 b. m. sezon zimowy przy ulicy Rajskiej, w budynku zastosowanym do potrzeb teatralnych, obejmującym miejsca dla 1000 osób.

Z uniwersytetu. P. Stanisław Zakrzewski, koncypient prokuratoryi skarbu, rodem z Krakowa, otrzymał wczoraj na tutejszym uniwersytecie stopień doktora praw.

Najechanie. Wieśniak Tomasz Suseł, wczoraj po południu w ulicy Gertrudy najechał wozem na wóz robotnika Wojciecha Bochenka, przyczem złamał dyszel tego wozu i uszkodził uprząż. Z tego powodu między obu woźnicami wywiązała się gwałtowna sprzeczka, poczem obu woźniców zabrano do dyrekcyi policyi, gdzie spisano z nimi protokół.

Awantura na Małym Rynku. Wyrobnik Zając, przyszedłszy w nietrzeźwym stanie w odwiedziny do swej żony, sprzedającej owoce na Małym Rynku, wszczął z nią sprzeczkę, przyczem w zacietrzewieniu począł łamać i rozrywać kram z desek, oraz rozrzucać owoce. Działo się to przy całym akompaniamencie wymówek i przekleństw, rzucanych z obu stron. Zajście wywołało tłumne zbiegowisko, któremu położyła kres policya, aresztując Zająca.

Usiłowane zabójstwo policyanta. Pisma lwowskie donoszą: W odbywającym się tu procesie Bazylego Zabawskiego, oskarżonego o usiłowane zabójstwo policyanta Szpaka, przysięgli zatwierdzili pytanie co do usiłowanego zabójstwa i gwałtu publicznego, a trybunał skazał Zabawskiego na 2 lata ciężkiego więzienia.

Filia banku austro-węgierskiego w Samborze. „Słowo Polskie" donosi, że bank austro-węgierski uchwalił utworzyć filię w Samborze.

Z sądów wojennych. Pisma warszawskie donoszą: Sąd wojenny skazał na śmierć przez powieszenie Józefa Montwiłła, oskarżonego o znany napad na pociąg pod stacyą Łapy, wiozący żołnierzy pułku wołyńskiego. Montwiłł był jedynym z uczestników napadu, którego ujęto.

Bandytyzm w Częstochowie. Pisma warszawskie donoszą: We wtorek koło godziny 6 wieczorem, na skład cukru Freunda w Częstochowie napadło trzech bandytów, którzy, grożąc rewolwerami, zrabowali 150 rubli. Podczas ucieczki zastrzelili oni dwóch właściciell sklepików, zastępujących im drogę, i zdołali się ukryć.

Napad na dwór. Lubelski „Goniec Polski" donosi: W nocy z soboty na niedzielę kilku bandytów napadło na dwór p. Mieczysława Kunsztetera w Krasieninie (gmina Samoklęski, pow. lubartowski). Bandyci z własnej dubeltówki p. Kunsztetera postrzelili go w twarz i szyję, następnie zabral gotówką sto rubli i biżuteryi na dwieście rubli i zbiegli. Kunsztetera przewieziono do szpitala Szarytek.

Katastrofa na kolei nadwiślańskiej. Pisma warszawskie donoszą: We wtorek na stacyi Sławków odnogi dąbrowskiej, po godz. 8 z rana, pociąg towarowy wskutek źle nastawionej zwrotnicy najechał na linię ślepą, zakończoną kozłem, który rozbił, przyczem parowóz spadł z nasypu, pociągając za sobą trzy wagony, które uległy rozbiciu. Maszynista Antoni Szmigielski poniósł śmierć na miejscu, a jego pomocnik, Henryk Ziółkowski, oraz leśnik lasów skarbowych, Wincenty Żak, ulegli ciężkim poranieniom.

Kongres dla chorób umysłowych. Z Wiednia telefonują: Wczoraj odbyło się uroczyste otwarcie międzynarodowego kongresu w sprawie chorób umysłowych.

Burze na Bałtyku. Z Rewlu telegrafują: Na morzu Bałtyckiem szalała silna burza, połączona z wichrem północnym. Wiele okrętów zostało uszkodzonych.

Zniesienie totalizatora w Japonii. Z Tokio telegrafują: Gabinet zarządził zniesienie totalizatora, jako sprzecznego z kodeksem karnym.

Odznaczenie. „Wiener Ztg." ogłasza: Cesarz nadał radcy sądu krajowego Jakóbowi Cetnarskiemu we Lwowie, z okazyi przeniesienia go na własne żądanie w stały stan spoczynku, tytuł radcy wyższego sądu krajowego.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 7 października.

HOTEL KRAKOWSKI: Hr. Piotr Morikoni z Warszawy, nadinż. Cezary Santovenia z Arles (Francya), nadinż. K. Kozuchowski ze Zmerynki (Pod. ros.). inż. Korn. Ulatowski z Bośni, inż. Zdzisław Mossonyi z Mor. Ostrawy, inż. K. Markiewicz z Parmy (Włochy), prof. J. Kowalski z żoną z Fryburga (Szwajcarya), prof. Wł. Krukowski z rodziną z Jarosławia, dr Wład. Rosner i dr Konst. Chmiel z Krakowa, dr Aleks. Machnicki i Kaź. Sałaga z Olkusza, dr Edward Golachowski z Rzeszowa, dr Emil Lubojatzky z Mistka, X. Teofil Magiera i X. Ludwik Leśny ze Szczyrzyca, Wil. Löwinger z Glinika Maryampolskiego, Emilia Szajnowicz z córką z Warszawy, Jan Sambor z Zawiercia, Adam Jasinski z Krakowa, Stanisław Wolfram z Warszawy, Karol Perl z Tepl, Walery Dobrzański z Tuchowa, Ludwik Katerla z Warszawy, Stefania Puciatówna z Liska, Lud. Zwolińscy z Budzynia (Król. Pol.), Piotr Kuchta z żoną z Zawiercia, X. Edward Janicki i X. Henryk Jakliński z Jedlicz, dr Ig Zagórski z Mińska.

Homeopata
Dr medycyny Stanisław Breyer
osiadł po długoletniej praktyce i studyach za granicą w Krakowie, **ulica Wolska, 28,** naprzeciw „Sokoła". Leczy wyłącznie metodą homeopatyczną i w odpowiednich przypadkach **hypnozą.**
Wydaje własne lekarstwa. 5495 1
Ordynuje od godz. 10—12 i 2—4.

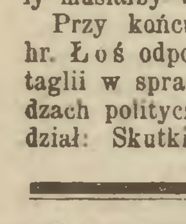
Kursa telegraficzne.

Wiedeń 7 października. Losy: a) procentowe: Austryackie zakładu kred. z obl. pr. z roku 1880 3-prc. 267·50 Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1889 3-prc. 261·—. Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-prc. 257·75. Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-prc. 39· . Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 2-prc. 102·50. b) bezproc.: (Basilica) 5 zł. 20·50. Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 472·50. Clary 40 zł. m. k. 147·—. Pożyczka m. Insbruka 20 zł. 110·—. Losy m. Krakowa 20 zł. 105·—. Pożyczka m. Lublany 20 zł. 62.—. Ofen 43 zł. 220·—. Palffy 40 zł. 198·—. Czerw. krzyża austr. T. 10 zł. 48·50. Czerw. krzyża węg. Tow. 5 za 26·50. Losy fund. arcyks. Rudolfa 10 zł. 68·—. Salm. 26 zł. m. 228·50. Pożyczka Salcburga 20 zł. 111·—. Tureckie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 181·60. Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 488·—

Berlin 7 października. Austryackie banknoty 85·15. Spirytus —·—.

Paryż 7 października. 3-prc. Renta 95·05. Mąka 30·10.

Towarzystwo Stolarzy w Kalwaryi Zebrzydowskiej
zarejestrowane z ograniczoną poręką.
Poleca P. T. Publiczności swój obficie zaopatrzony
Skład mebli i wyrobów tapicerskich
w Krakowie, ul. Wiślna l. 3.
Wyroby krajowe i własne. Meble z drzewa suszonego w suszarniach parowych. Gwarantuje jakość. Urządzenia pensyonatów i zakładów kąpielowych. Dział tapicerski prowadzi znany tapicer p. Alfons Wawrzecki.
Główne magazyny w Kalwaryi. — **Wyroby Towarzystwa sprzedajemy tylko w własnych magazynach. — Pośredników nie mamy.** 199 54 0

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscu i na prowincyi. Telefon 759. 71 225 0

Nauczycielka ludowa poszukuje lekcyi. Warunki przystępne. — Zgłoszenia pod **Z. P.** w Administracya „Nowej Reformy". 260 32 0

Porter żywiecki
nie mający konkurencyi.
Główny skład: **Ludwik Lazar, Kraków, św. Anny 3.** 309 5 0

Sposobność
Z powodu taniego i znacznego zakupna ziarna **Kakaowego**
Ceny cukrów zniżone.
1/2 kgr. Czekoladek i pomadek w kartonie kor. 2·20.
1/2 kgr. Czekoladek i pomadek w ozdobnym kartonie kor. 2·40.
1/2 kgr. Czekoladek samych doborowych kor. 3·—·
1/2 kgr. Czekoladowych pralinek samych kor. 2·60. 5154 28 50
Jan Michalik
Fabryka Czekolady
Floryańska l. 45. Telefon Nr 466.

Institutrice expérimentée donne leçons. Zgoda 1, porte 1, parterre, 3—5 h. 5558 1 2

Potrzebny jest uczciwy i porządny
służący
do obsługi od 7 rano do 1. Zgłosić się: św. Anny 3, II piętro, między 12 a 1 w południe. 5313 9 0

Inteligentna panienka
poszukuje miejsca do dziecka lub do wyręczania pani domu. Łaskawe zgłoszenia do Administracyi „N. Reformy" pod **B. K. 25.** 302 13 0

B. Gabryelska
otrzymała 5 wagonów
nowych pianin do najmu
po 12, 14, 16 do 60 koron.
Używane instrumenty od 6 koron miesięcznie. 806 7 30

Wynajmę
na czas dłuższy (ewent. za kontraktem) pokój bez mebli, z osobnym wchodem, blizko rynku, bezpośrednio od właściciela domu. — Zgłoszenia z podaniem ceny do Administracyi „N. Reformy" pod **„Pokój 100".** 295 2 2

Lekcyj języka niemieckiego
oraz pomocy we wszystkich przedmiotach z niższego gimn. lub szkoły wydz. udziela b. uczeń **wyż. gimnazyum niem.** w Cieszynie. Antoni C., Kraków, Stradom 2, I piętro. 240 27 0

Akademik
poszukuje lekcyi w Krakowie.
Zgłoszenia pod **W. H.** przyjmuje Administr. „N. Reformy". 40 89 0

Skrzypce ograne
ładny ton, 60 K, Czarna, strojna suknia, 30 K. Św. Jana 14, I p. na lewo. 5529

„Ziemia Lubelska"
mając zapewnione współpracownictwo i korespondentów ze wszystkich okolic gubernii, kroczy po drodze coraz pewniejszego rozwoju, czego dowodem może służyć choćby obniżenie rocznej prenumeraty o 2 ruble od dnia 1-go lipca, a przez swoją aktualność stała się najbardziej poczytnem pismem codziennem.

„Ziemia Lubelska" jest jednem z najpoczytniejszych i najwięcej rozpowszechnionych pism prowincyonalnych, które ze względu na to, iż wydawane jest w gubernii tak ożywionej pod względem rolniczym, handlowym i przemysłowym jak Lubelska, a nadto ze względu na bliskie i ścisłe stosunki z Warszawą, uważane być musi za pismo najodpowiedniejsze do pomieszczania ogłoszeń.

„Ziemia Lubelska" pomieszcza artykuły treści społecznej, ekonomicznej, rolniczej, przyrodniczej, etnograficznej. Powieści, nowele, poezye. Przeglądy literatury i sztuki. Telegramy oraz wiadomości urzędowe, miejskie, z okolicy, kraju, cesarstwa, ze świata. Sprawozdania i informacye handlowe, przemysłowe, targowe oraz ogłoszenia.

Warunki prenumeraty: (z przesyłką) rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie 50 kop.

Warunki ogłoszeń: na stronie 1-ej za wiersz drobnem pismem lub jego miejsce każdorazowo 20 kop. Na stronie 3-ej 15 kop. Nekrologi reklamy i ogłoszenia jednorazowe za wiersz petitowy lub jego miejsce 15 kop. Ogłoszenia zwyczajne na stronie 4-ej więcej niż raz jeden drukowane, za wiersz petitowy lub jego miejsce 10 kop.

Od ogłoszeń rocznych, półrocznych, kwartalnych i miesięcznych Administracya daje znaczne ustępstwa.

Ogłoszenia do **„Ziemi Lubelskiej"** przyjmują: **w Warszawie:** kantory L. i E. Metzla i Ski, Krakowskie-Przedmieście 53; Ungra, Wierzbowa 8, gmach „Teatru Rozmaitości"; Krajowe Biuro Ogłoszeń, Marszałkowska 116 i I. Buchweitza, Marszałkowska 120. **W Kijowie:** Biuro Ogłoszeń „Lux", Kreszczatik 36. **W Moskwie:** L. i E. Metzla i Ski, Miasnickaja, dom Sytowa. **W Petersburgu:** L. i E. Metzla i Ski, Bolszaja-Morskaja 11. **W Paryżu:** Publicité Entrangére C. Adam de Raczkowski cuccesseur, 14 Cité de Trèvise. 313 1 8

Szkółka fröblowska
Teofili Rydlińskiej
ul. św. Jana 14, I. piętro,
przyjmuje każdego czasu dzieci w wieku od 3 lat do 7, zapewniając troskliwą opiekę. 261 29 0

Od 1 korony
Sukienki dla dzieci
od 3 koron
Suknie damskie
przyjmuje się do roboty: **Rakowicka 15, II p. front.** 278 20 0

Uczeń VII kl. gimn.
poszukuje lekcyi. Udziela także nauki gry na mandolinie po 40 hal. za godz. **X. Y. Z.** poste rest. **Kraków.** 274 21 0

Jako domieszka — jako sama
Jurkiewicza dyetetyczna słodowa żytnia kawa.
Jurkiewicza słodowa kawa systemu ks. Kneippa.
5 kg. paczka pocztą franko za zal. 5 K.
Do nabycia w lepszych handlach. — Główny skład u firmy 270 17 0
Handel kolonialny, Wielka Palarnia kawy
H. JURKIEWICZ - Kraków - Szewska 22.

Pokój słoneczny
z widokiem na ogród, na wsi niedaleko Krakowa, do wynajęcia na miesiące w jesieni i na zimę. Na żądanie całe utrzymanie. Informacyj udziela Helena Rusocka w Rudawie. 287 18 0

Uczeń
Wyższej Szkoły Przemysłowej przyjmie lekcyę za skromnem wynagrodzeniem (ze szkół posp. i wydz.) — Zgłoszenia Fischer, Felicyanek 17, I p., oficyny, u prof. Zielińskiego. 377 19 0

Kapelusze damskie
najświeższe modele paryskie, poleca na obecny sezon
JÓZEFA KARMAŃSKA
KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 7, I p.
W wielkim wyborze kapelusze żałobne. 304 9 0

Zakład pogrzebowy odznaczony najwyższemi nagrodami
JANA WOLNEGO
przy ul. św. Tomasza l. 4, tuż przy placu Szczepańskim. Filia: ulica Kopernika l. 6. — Telefon Nr 331.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 246 196 0

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10.
Rządca drukarni L. K. Górski.